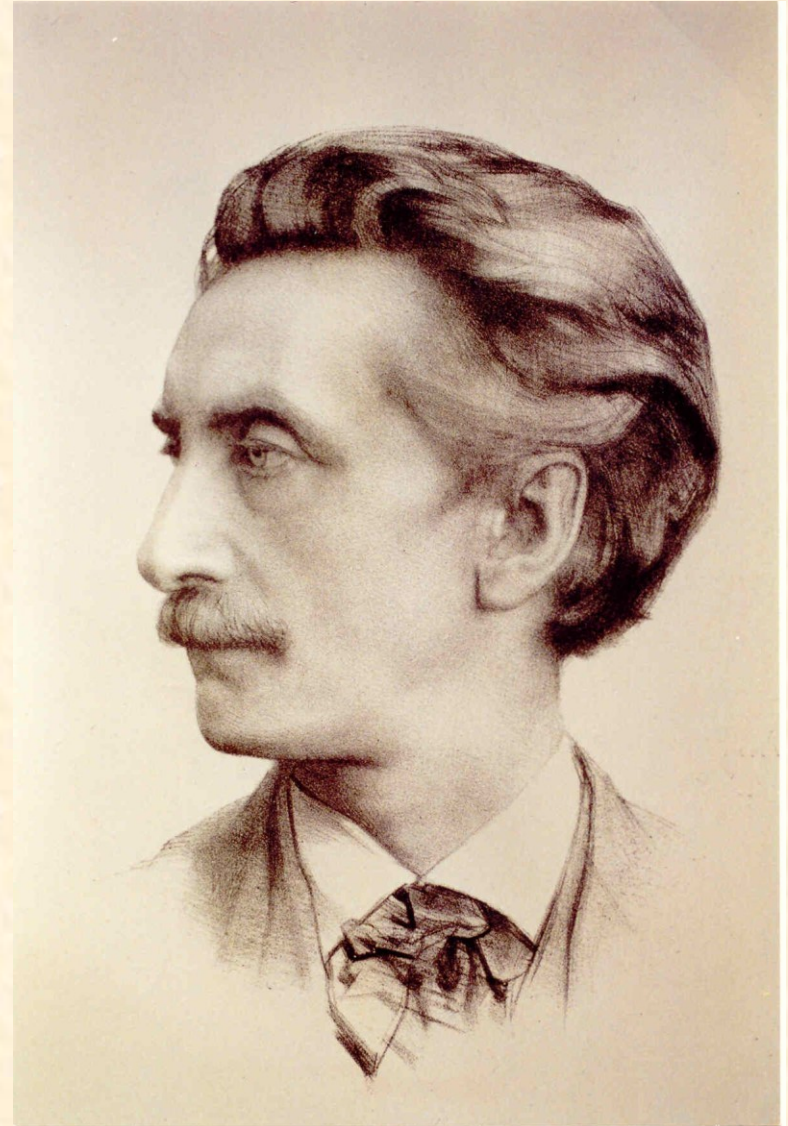

DE NEDERLANDSE
LITERATUUR ALS
WERELDLITERATUUR

LITERATUUR UIT DE
(VOORMALIGE) KOLONIEËN

Een wereldliteratuur?

Multatuli
(1820-1887)

הספריה
החדשה

אטולי
ס האולאר

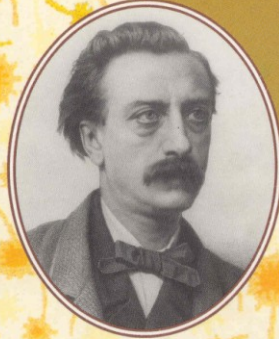
Max Havelaar

막스 하벨라르

19세기 유럽 전역을 충격으로

뒤흔들었던 세기적

반식민주의 소설!

멀타툴리 지음
지명숙 옮김

문학수첩

МУЛЬТАТУЛИ

МАКС

والسطن

مصنف : ہنری ڈیوڈ تھورو

ترجمہ : حبیب اشقر دہلوی

★ ایک شہرہ آفاق ناول - ہنری ڈیوڈ تھورو نے حکایت افزہ اور
رومان پرور والسطن کے مشاہدات و تاثرات حقیقی جانگزی نشر میں پیش کئے
ہیں جو پڑھنے سے زیادہ دلاؤ دینے سے۔

★ والسطن ایک سلسلہ مضامین ہی نہیں بلکہ ایک طویل نظم ہے جس کی
اہمیت کا دارو مدار زبان و بیان کے حسن، امیجری کی تشکیل اور اس کی
اسارت پر ہے۔ اس کا حقیقی موضوع کالمیت کی جستجو ہے۔ وہ ذہانت
فلانت کا ایک سہل رواں ہے جس میں معنی کی کوہ پونہ لہریں اٹھتی ہیں اور
جو تجلی مبالغہ، ہیروڈی اور طنز کی وساطت سے بڑھتا چلا جاتا ہے۔

★ تھورو انسانیت کو ذہنی، روحانی اور مادی زندگی کی بیشمار لالچیں
اور فرسودہ جگہ نندیوں سے نجات دلانا چاہتا ہے۔ اس کا استدلال بڑا
موثر، اٹکھا اور تہرگیر ہے۔

★ "السطن" ورلڈ کلاسک میں شمار ہوتا ہے، اور اس کا ترجمہ
جی بہت عمدہ ہے۔ جس کو اردو کے مشہور ناشر ادارہ

مکتبہ میری لائبریری، لاہور - ۲

نے شائع کیا ہے

MAX HAVELAAR BY: MULTATULI

مکتبہ میری لائبریری، لاہور

Top 100 Works in World Literature

Source: Norwegian Book Clubs, with the Norwegian Nobel Institute, 2002.

The editors of the Norwegian Book Clubs, with the Norwegian Nobel Institute, polled a panel of 100 authors from 54 countries on what they considered the “best and most central works in world literature.” Among the authors polled were Milan Kundera, Doris Lessing, Seamus Heaney, Salman Rushdie, Wole Soyinka, John Irving, Nadine Gordimer, and Carlos Fuentes. The list of 100 works appears alphabetically by author. Although the books were not ranked, the editors revealed that *Don Quixote* received 50% more votes than any other book.

- Chinua Achebe, *Things Fall Apart*
- Hans Christian Andersen, *Fairy Tales and Stories*
- Jane Austen, *Pride and Prejudice*
- Honore de Balzac, *Old Father Goriot*
- Samuel Beckett, *Trilogy: Molloy, Malone Dies, The Unnamable*
- Giovanni Boccaccio, *Decameron*
- Jorge Luis Borges, *Collected Fictions*
- Emily Bronte, *Wuthering Heights*
- Albert Camus, *The Stranger*
- Paul Celan, *Poems*
- Louis-Ferdinand Celine, *Journey to the End of the Night*
- Miguel de Cervantes, *Don Quixote*
- Geoffrey Chaucer, *Canterbury Tales*
- Anton Chekhov, *Selected Stories; Thousand and One Nights*
- Joseph Conrad, *Nostramo*
- Dante Alighieri, *The Divine Comedy*
- Charles Dickens, *Great Expectations*
- Denis Diderot, *Jacques the Fatalist and His Master*
- Alfred Doblin, *Berlin Alexanderplatz*
- Fyodor Dostoyevsky, *Crime and Punishment; The Idiot; The Possessed; The Brothers Karamazov*
- George Eliot, *Middlemarch*
- Ralph Ellison, *Invisible Man*
- Euripides, *Medea*
- William Faulkner, *Absalom, Absalom; The Sound and the Fury*
- Gustave Flaubert, *Madame Bovary; A Sentimental Education*
- Federico Garcia Lorca, *Gypsy Ballads*
- Gabriel Garcia Marquez, *One Hundred Years of Solitude; Love in the Time of Cholera*
- Anon, *The Epic of Gilgamesh*
- Johann Wolfgang von Goethe, *Faust*
- Nikolai Gogol, *Dead Souls*
- Günter Grass, *The Tin Drum*
- D. H. Lawrence, *Sons and Lovers*
- Halldor K. Laxness, *Independent People*
- Giacomo Leopardi, *Complete Poems*
- Doris Lessing, *The Golden Notebook*
- Astrid Lindgren, *Pippi Longstocking*
- Lu Xun, *Diary of a Madman and Other Stories*
- Anon, *Mahabharata*
- Naguib Mahfouz, *Children of Gebelawi*
- Thomas Mann, *Buddenbrooks; The Magic Mountain*
- Herman Melville, *Moby Dick*
- Michel de Montaigne, *Essays*
- Elsa Morante, *History*
- Toni Morrison, *Beloved*
- Murasaki Shikibu, *The Tale of Genji*
- Robert Musil, *The Man Without Qualities*
- Vladimir Nabokov, *Lolita; Njal's Saga*
- George Orwell, *1984*
- Ovid, *Metamorphoses*
- Fernando Pessoa, *The Book of Disquiet*
- Edgar Allan Poe, *The Complete Tales*
- Marcel Proust, *Remembrance of Things Past*
- Francois Rabelais, *Gargantua and Pantagruel*
- Juan Rulfo, *Pedro Paramo*
- Jalalu'l-Din Rumi, *The Mathnawi*
- Salman Rushdie, *Midnight's Children*
- Sheikh Saadi of Shiraz, *The Bostan of Saadi (The Orchard)*
- Tayeb Salih, *A Season of Migration to the North*
- Jose Saramago, *Blindness*
- William Shakespeare, *Hamlet; King Lear; Othello*
- Sophocles, *Oedipus the King*
- Stendhal, *The Red and the Black*
- Laurence Sterne, *The Life and Opinions of Tristram Shandy*
- Italo Svevo, *Confessions of Zeno*

1001 BOOKS YOU MUST READ BEFORE YOU DIE

A COMPREHENSIVE REFERENCE SOURCE, CHRONICLING THE HISTORY OF THE NOVEL

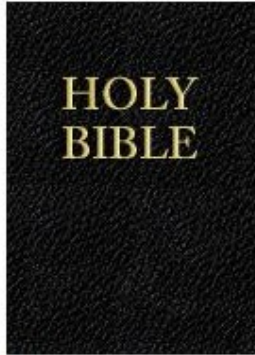
WITH A PREFACE BY JENNIFER BYRNE

GENERAL EDITOR PETER BOXALL

WorldCat

#1

Een online systeem waaraan bijna 70.000 bibliotheken wereldwijd meewerken.

Bible [various] Library holdings: 796,882 Bibliographic records: 93,567

#2

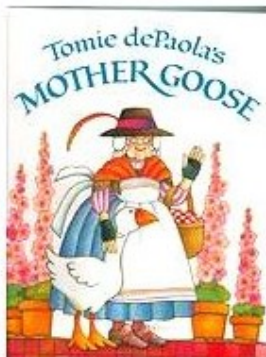

Census [various] United States Library holdings: 460,628

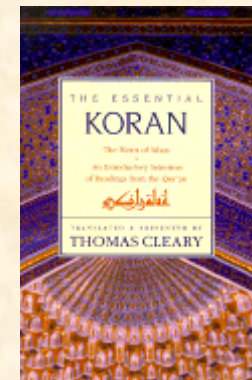
Bibliographic records: 10,617

#3

Mother Goose Library holdings: 67,663 Bibliographic records: 2,036

Sprookjes van Moeder de Gans

Dante *Divina Commedia*

Homerus *Odyssee* en *Ilias*

Mark Twain *Huckleberry Finn*

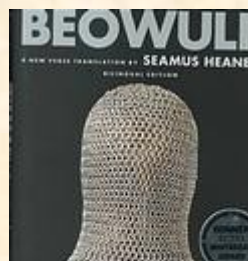
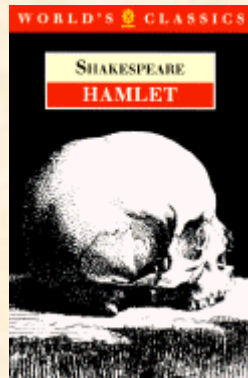
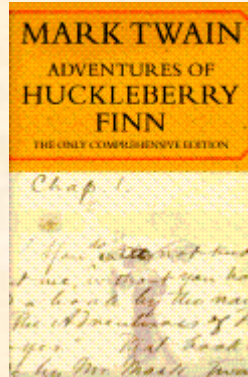
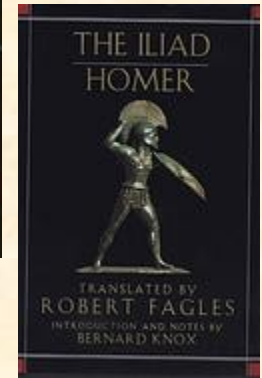
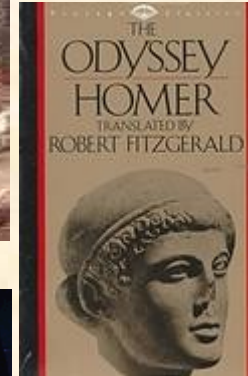
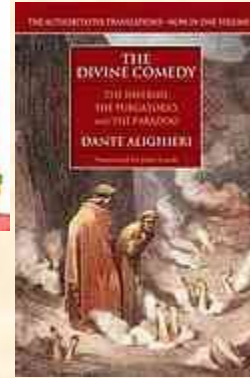
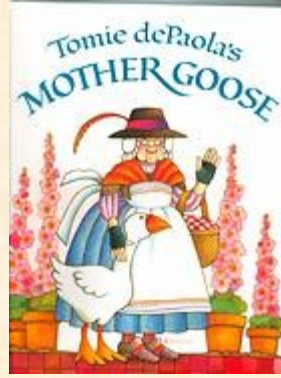
Tolkien *The Lord of the Rings*

Shakespeare *Hamlet*

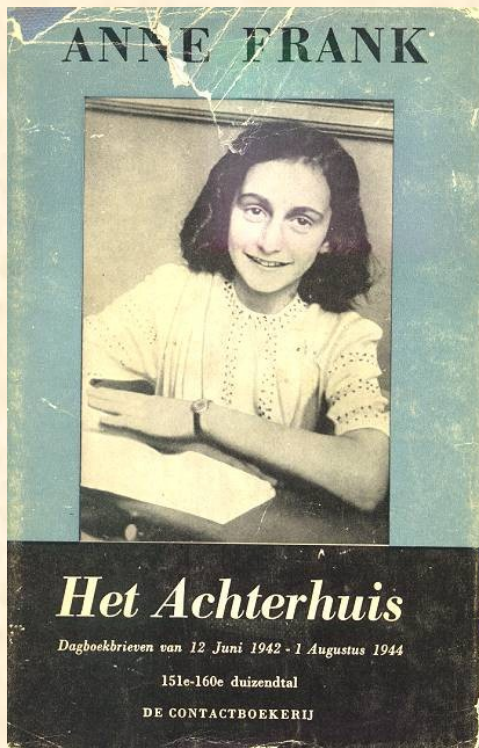
Lewis Carroll *Alice in wonderland*

Cervantes *Don Quichot*

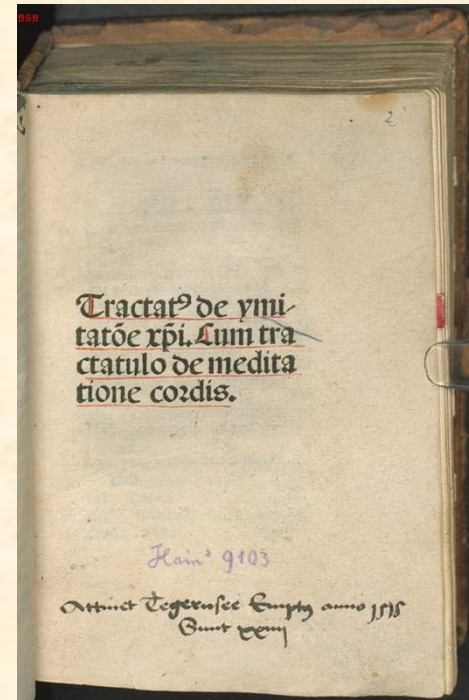
Beowulf

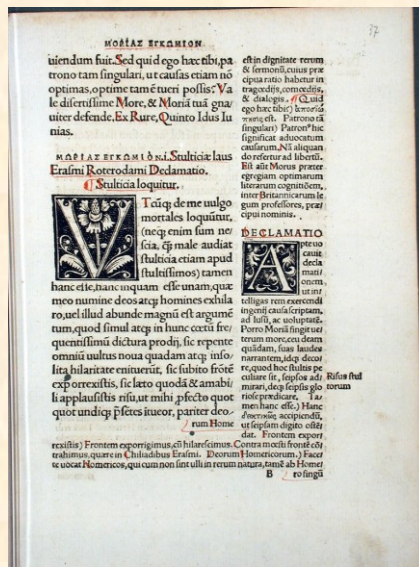
Dagboek van Anne Frank

Thomas à Kempis *Imitatio Christi*

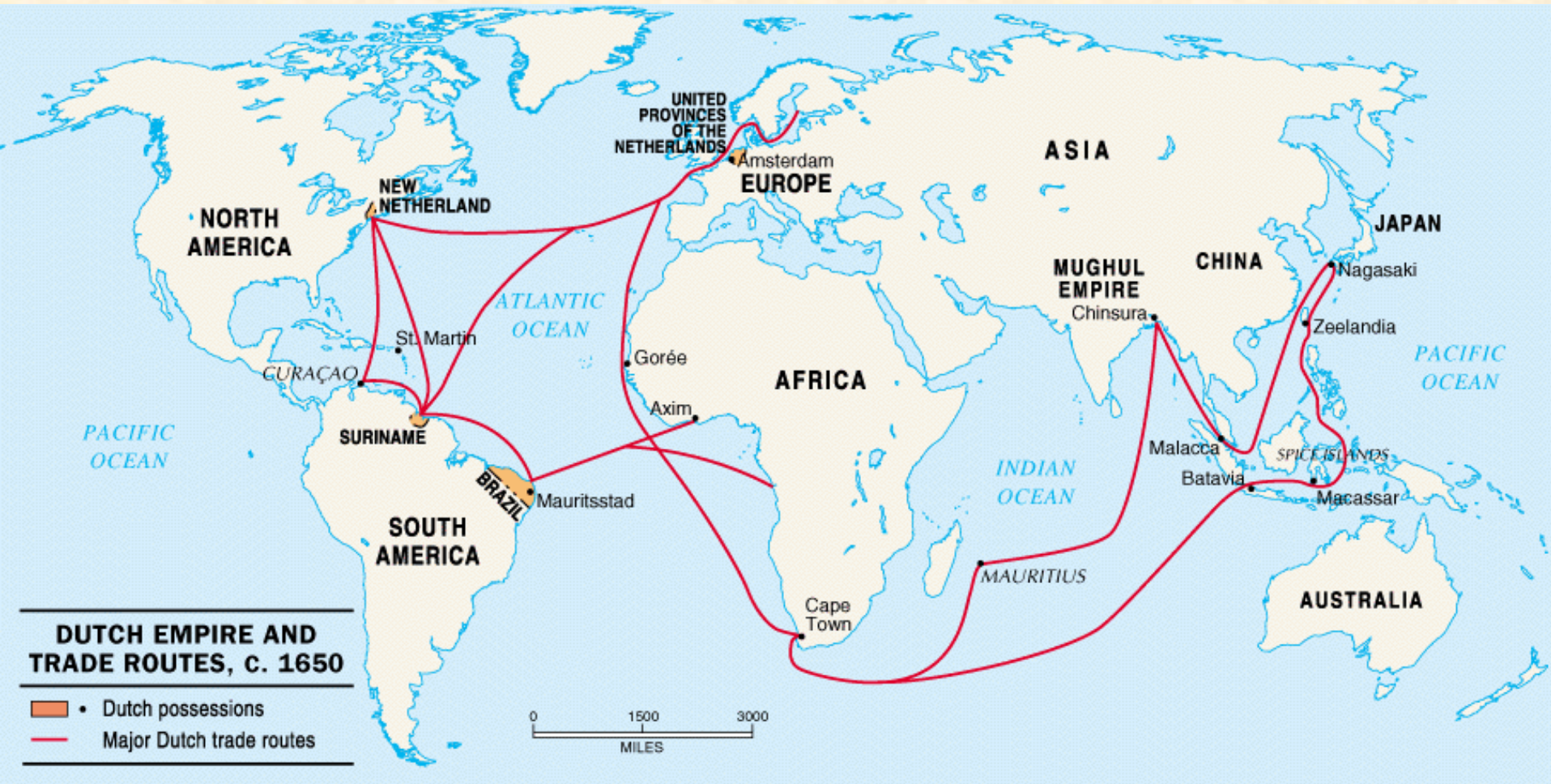
Erasmus *De lof der zothed*

Corrie ten Boom

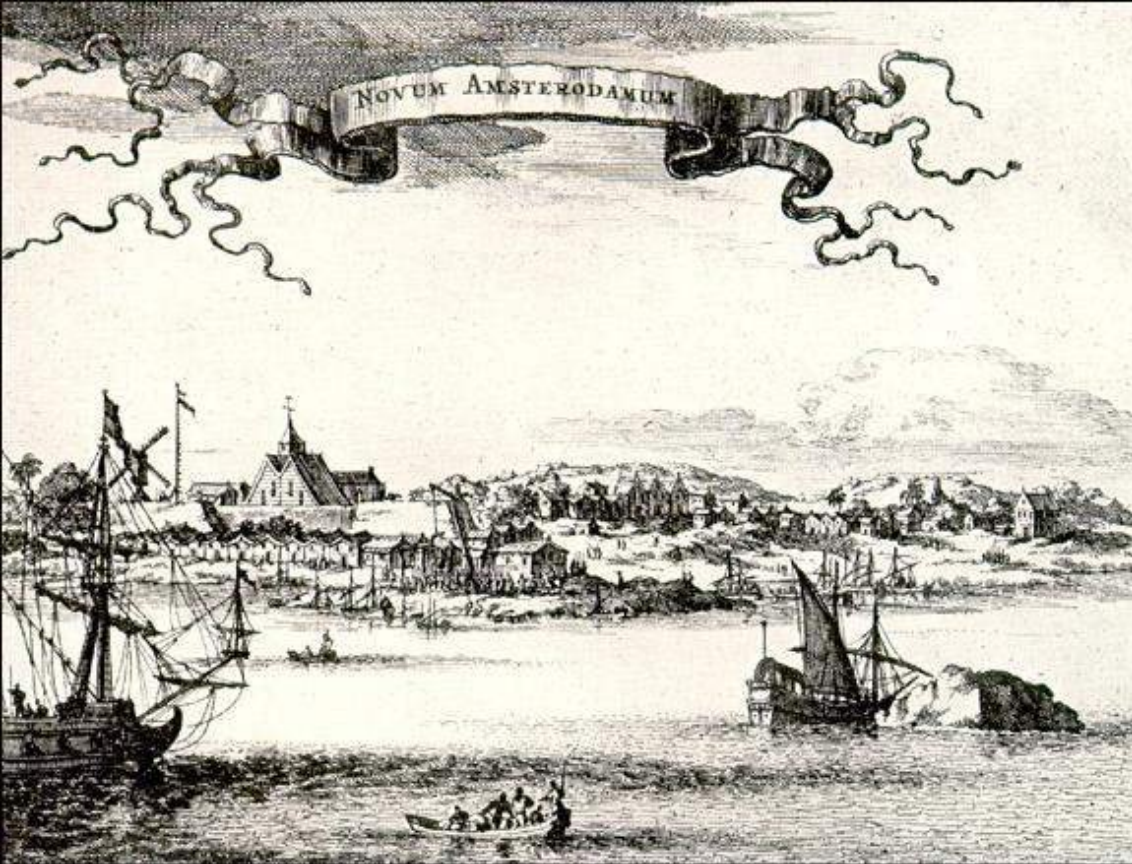

De Nederlandse Koloniale Expansie

Nederlandse literatuur buiten Nederland

- Nederlands-Indische letterkunde
- Nederlands-Antilliaanse literatuur
- Nederlands-Surinaamse literatuur
- Zuid-Afrikaanse Nederlands literatuur
- Nederlandstalige literatuur van Belgisch Congo

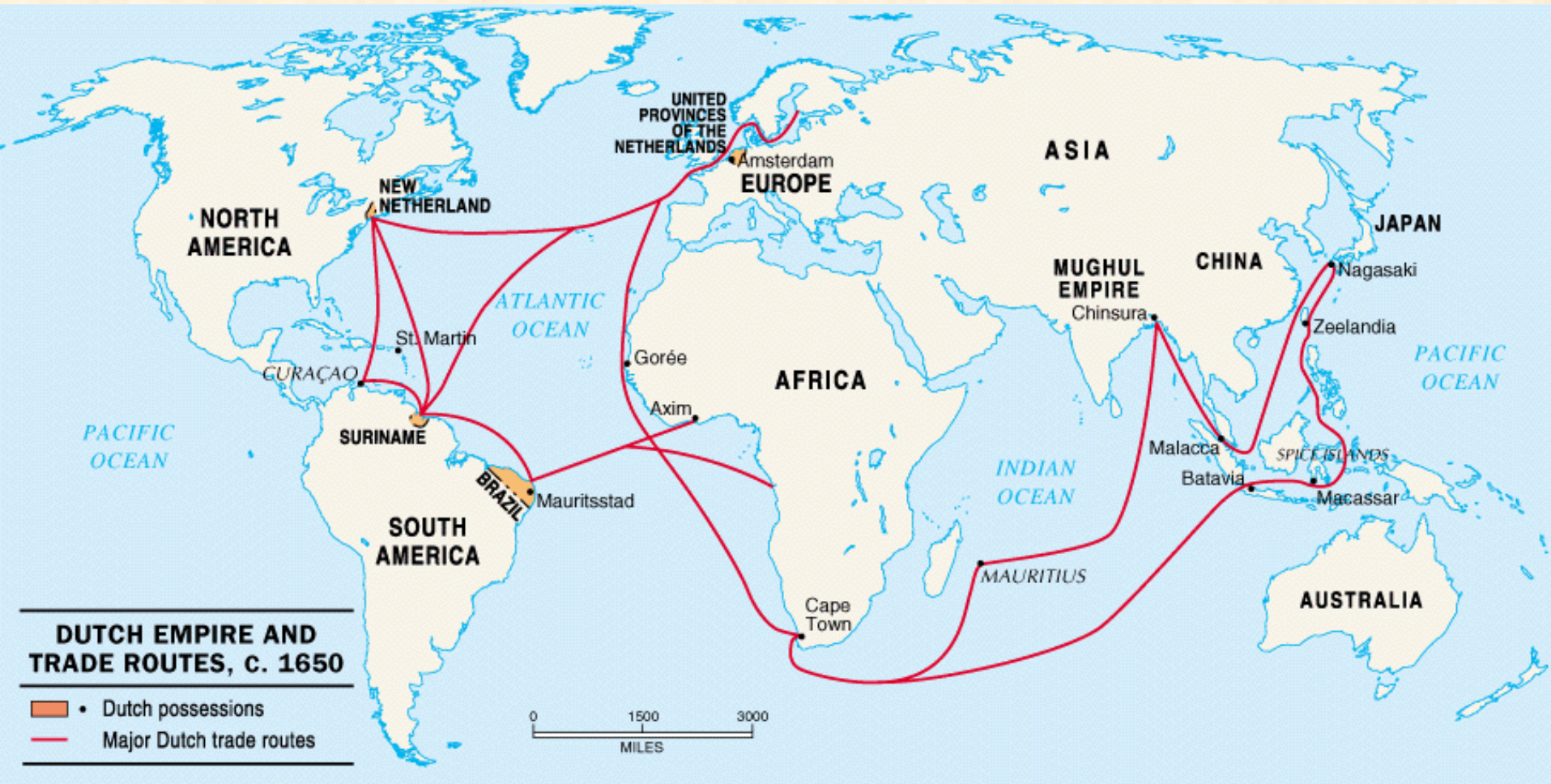

Nieuw-Amsterdam

Nederlands-Amerikaanse literatuur

De Nederlandse Koloniale Expansie

1631-1854

Enige westerse land

Nederland en Japan

Deshima

Deshima

Rangkaku / Hollandse studieën

Nederlandse literatuur en Japan

Nederlandse literatuur en Japan

- Meer dan 200 jaar exclusieve relatie

Nederlandse literatuur en Japan

- Meer dan 200 jaar exclusieve relatie
- Jack Scholten: essay over de invloed van de Nederlandse literatuur op Japan

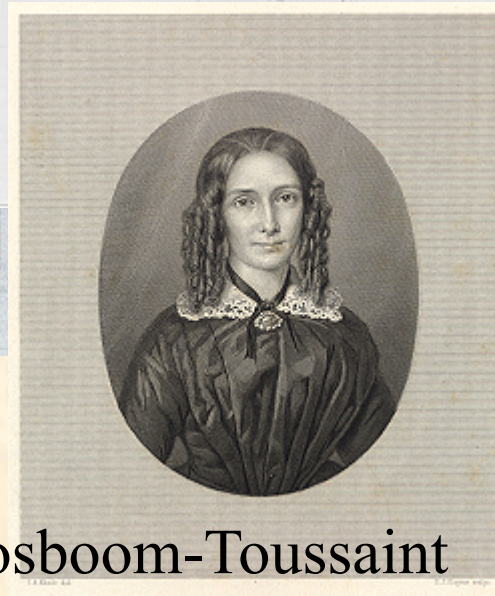
Beroemde Nederlandse schrijvers

P.C. Hooft

Bilderdijk

Bosboom-Toussaint

Tollens

Wolff & Deken

Literaire teksten in Japan via Nederlandse bemiddeling

- 20 oktober 1820
- Vertrek Goeverneur van Nagasaki
- Tsutsui Masanori (1778-1859)
- *De twee jagers en het melkmeisje*
- *De ongeduldige*
- Afbeeldingen door Kawahara Keiga

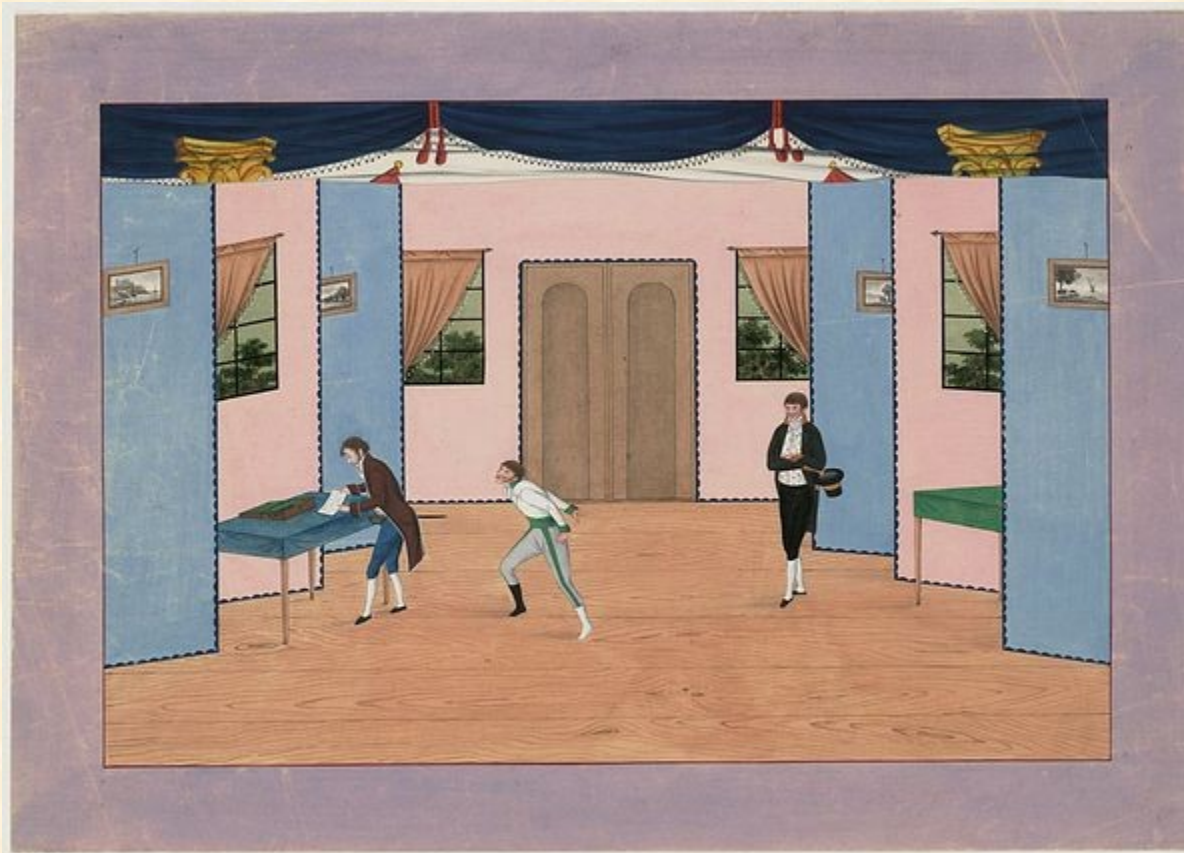
De twee jagers en het melkmeisje

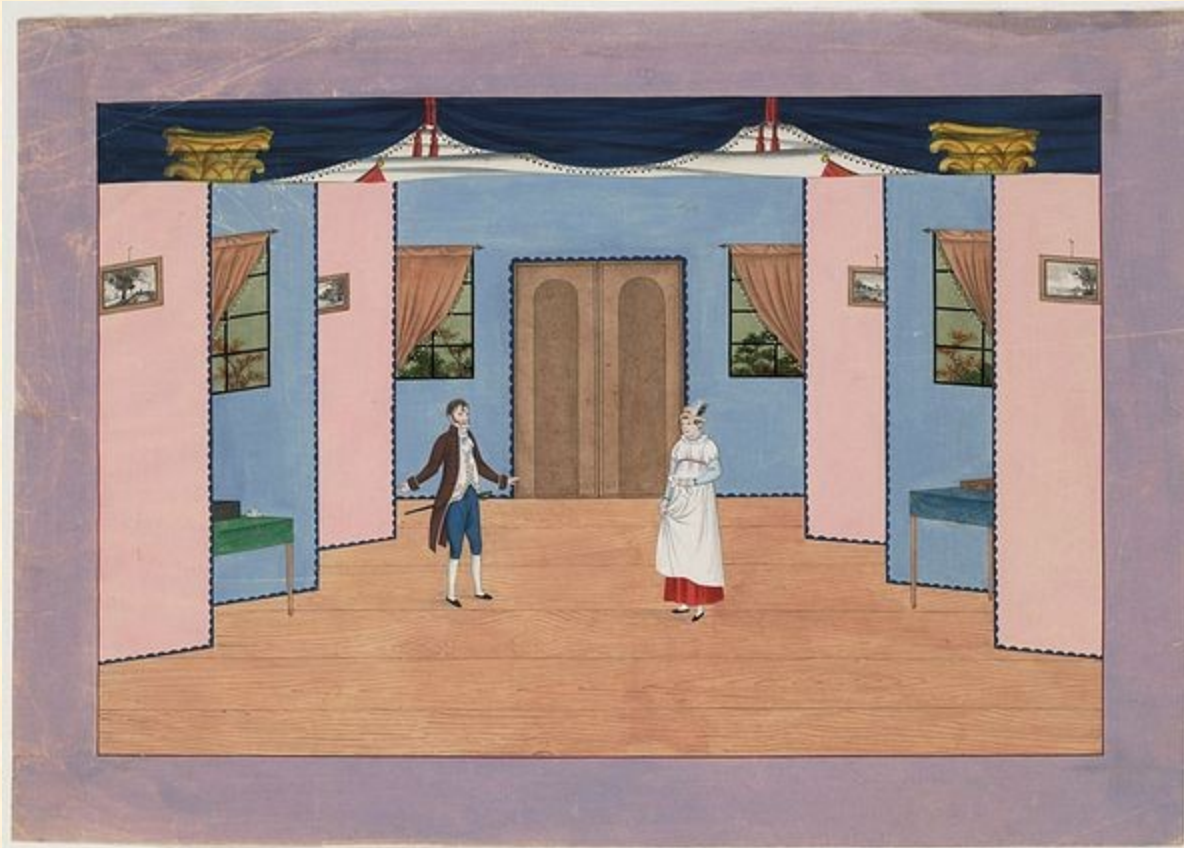
De twee jagers en het melkmeisje

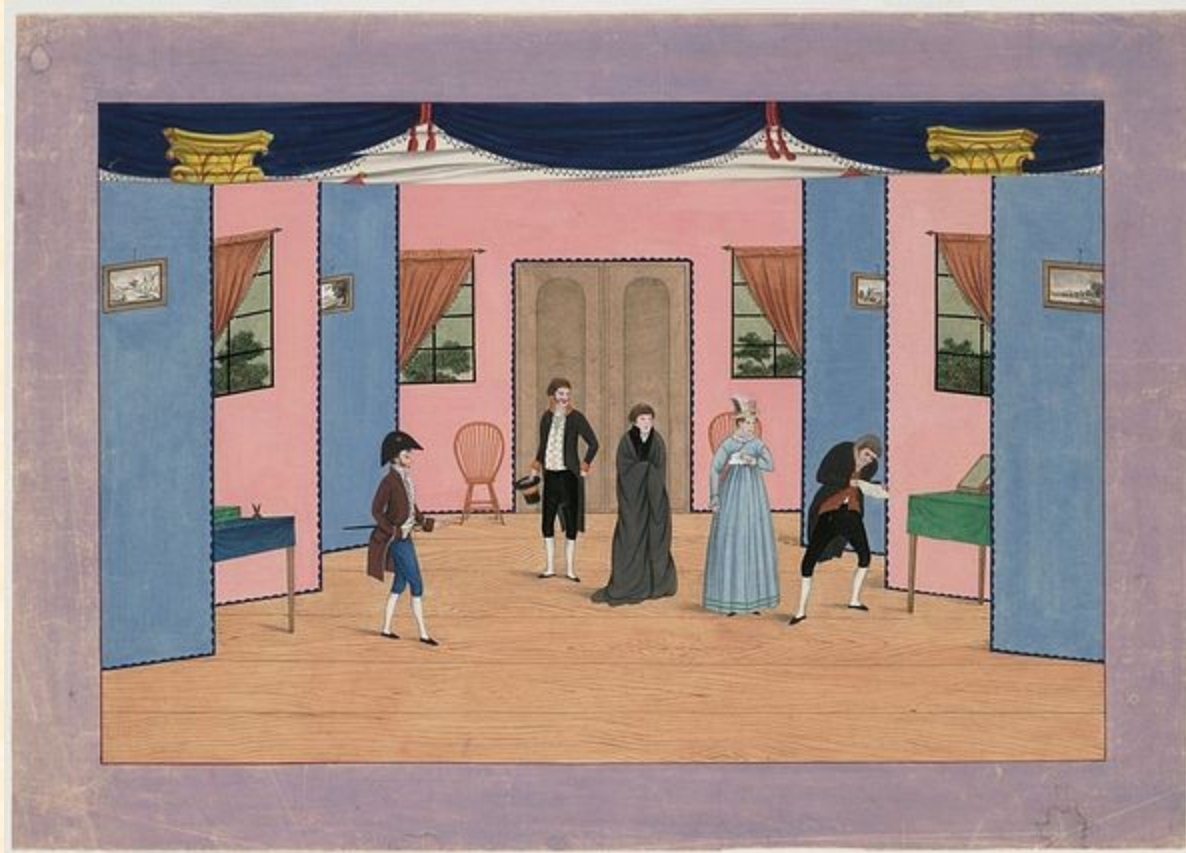
De ongeduldige

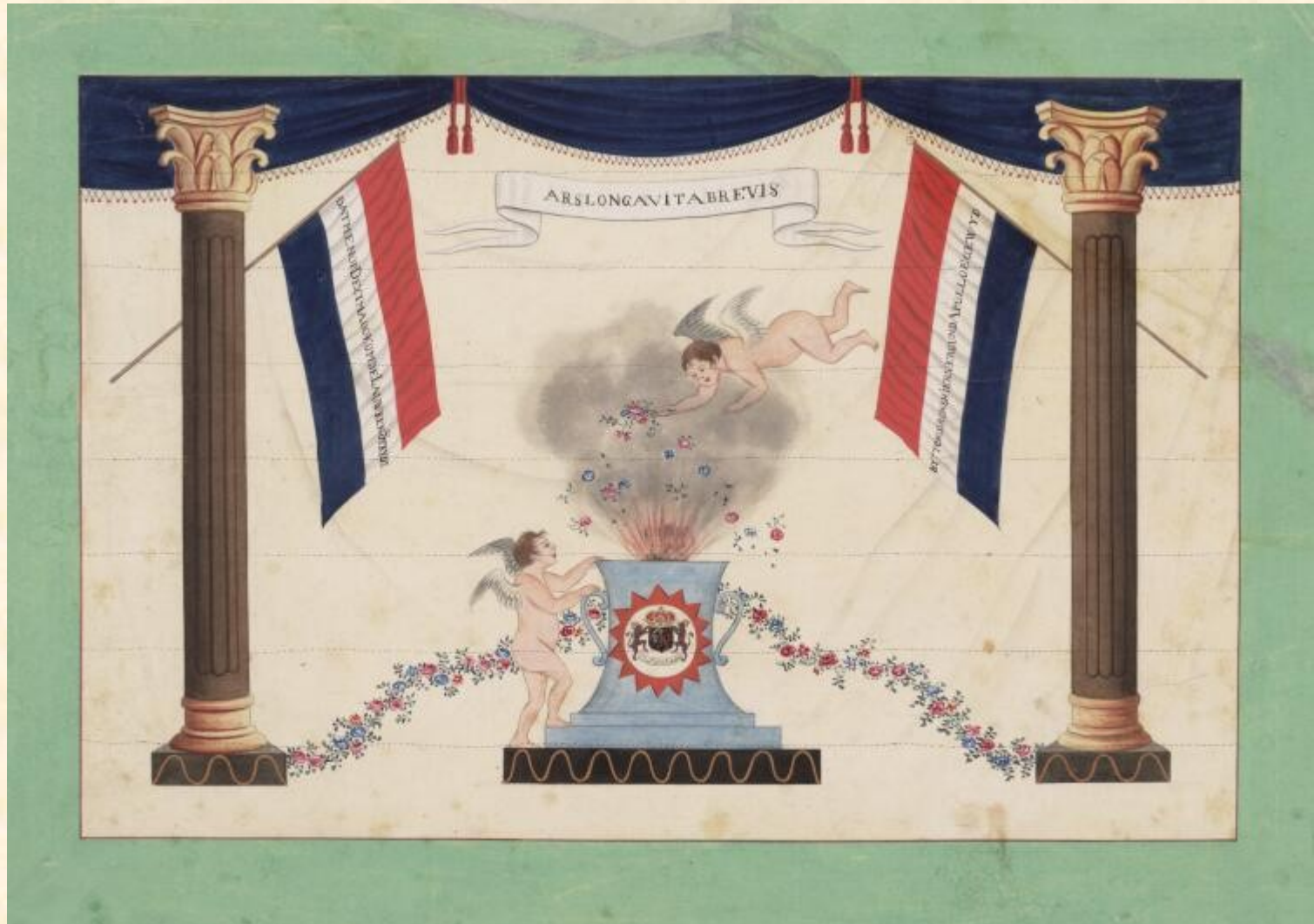
De ongeduldige

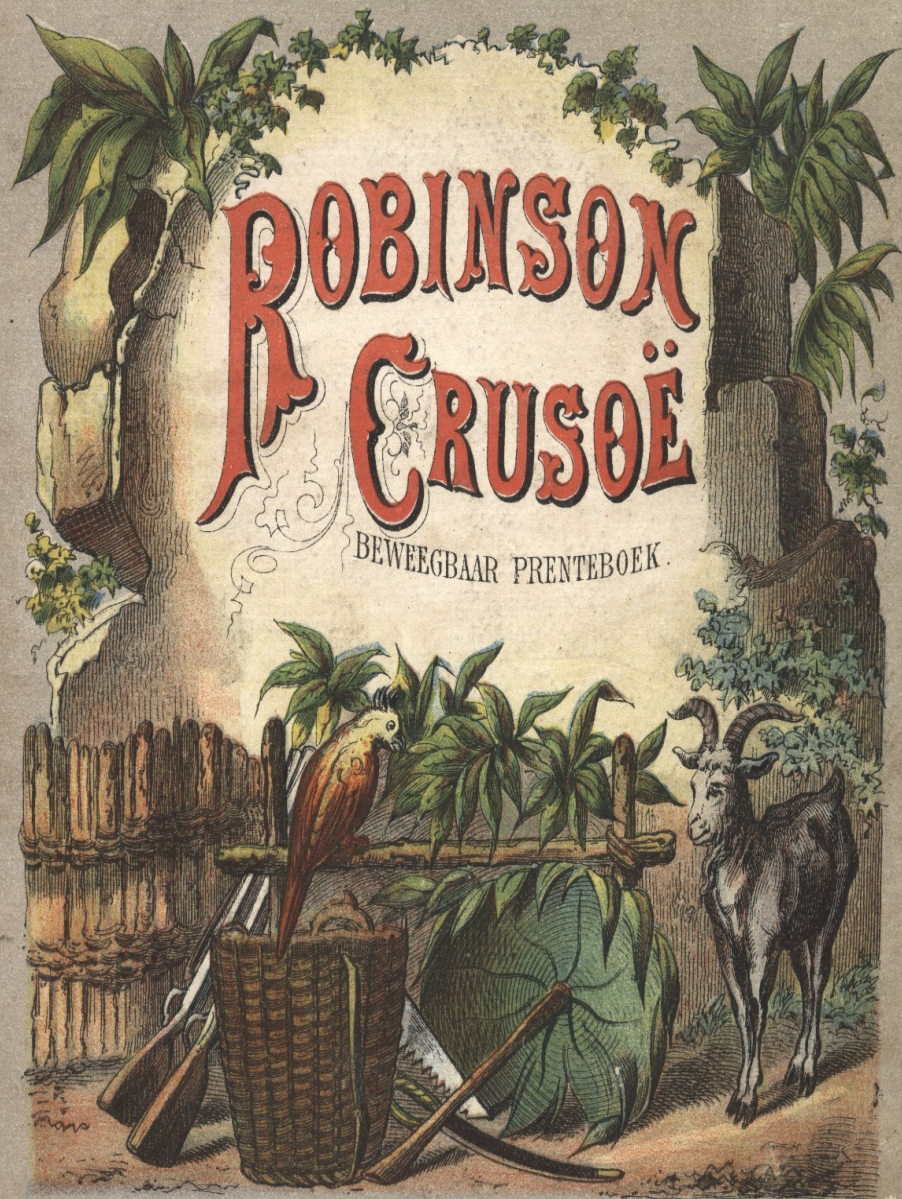

De ongeduldige

Toneelgordijn

Lith. Emrik & Binger Haarlem.

AMSTERDAM, G. THEGD. BOM, KALVERSTRAAT, E 10.

ロビンソン・クルーソー

デフォー作
海保真夫訳

Jan Bastiaan Christemeijer

- Geboren te Amsterdam in 1784

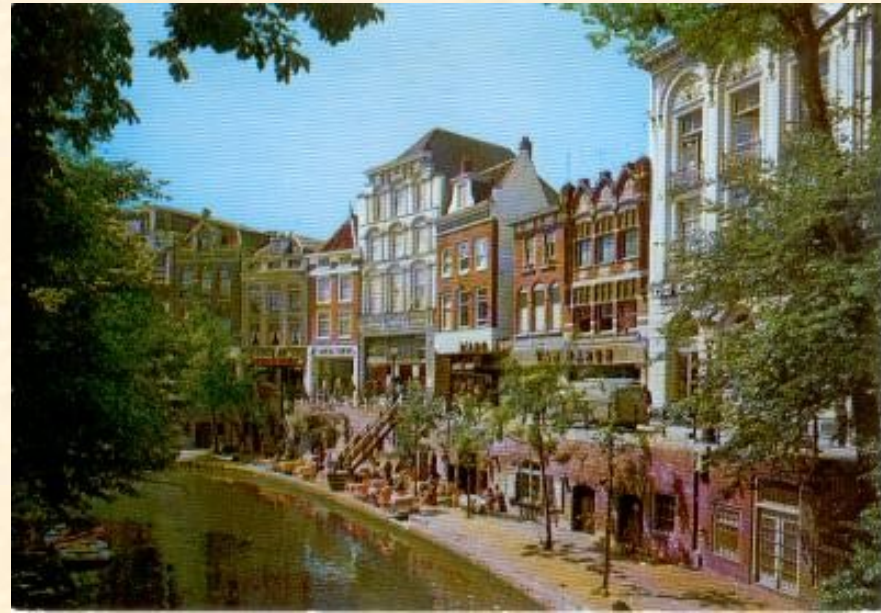
Jan Bastiaan Christemeijer

- Soldaat
- Slag bij Waterloo - Napoleon

Jan Bastiaan Christemeijer

- Ambtenaar bij het provinciaal bestuur in Utrecht
- Poëzie, verhalen en essays
- verhalen over de misdaad gebaseerd op oude documenten
- Overleden 1 Januari 1872

- voorlopers van het moderne detective verhaal
- God laat misdadigers niet ongestraft rondlopen

Twée verhalen zijn vertaald in 1861

- *De Jonker van Roderijcke, of een dubbele moord, door de titel van een blijspel ontdekt*
- *De blauwe ruiter en zijn huisgezin*
- Vertaald door Kanda Takahira

Kanda Takahira

- Geboren in 1830
- Studeerde Nederlands in Kyoto
- 1862 Benoemd tot leraar wiskunde en Nederlands aan Bansho Shirabesho, Edo
- Overleden in 1898

O O R K O N D E N

UIT DE

G E D E N K S C H R I F T E N

V A N H E T

S T R A F R E G T ;

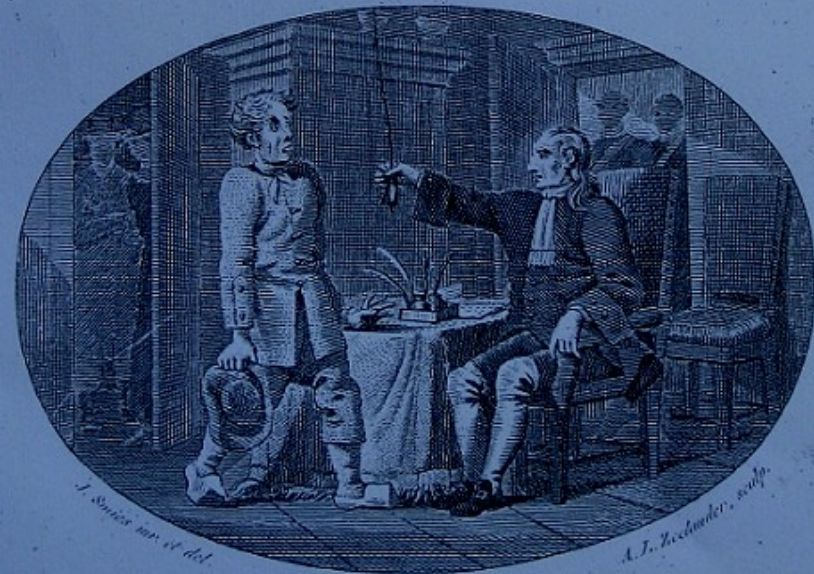
E N U I T D I E D E R

M E N S C H E L I J K E M I S S T A P P E N .

Tot een vervolg op de
BELANGRIJKE TAFERELEN
uit de Geschiedenis
der Lijfstraffelijke Regtspleging, enz.

DOOR

J. B. CHRISTEMEIJER.
TWEDE DRUK.

blz.34.

Te AMSTERDAM, bij
J. C/ VAN KESTEREN.
M D C C C X X I .

Vertaling

- *De Jonker van Roderijcke*
- *Yonkeru fan roderiki ikken*

Universiteit in de Zuidelijke Nederlanden

De jonker schaatst naar het kasteel van zijn ouders.

Hij neemt het manuscript van het blijspel met zich mee.

Bij de molen nemen ze afscheid, de jonker schaatst alleen verder.

Hij zou het ouderlijk kasteel nooit bereiken.

Drie weken later vist een schipper zijn
lijk uit het water.

Hij was gewurgd en het dode lichaam
was in een mat genaaid.

Een marskramer

Hierna loopt het onderzoek dood.

Twee jaar later: een herberg.

Op de titelpagina van het manuscript een tekstje - in Latijn.

**“Wordt ooit dit blad
gevonden en herkend, dan is
dat het bewijs dat ik in deze
herberg ben vermoord.
Terwijl ik dit schrijf, heeft
misschien mijn laatste uur
geslagen. Men zal mij zeker
vermoorden.”**

De bundel met dit verhaal kwam in
1854 in Nagasaki.

Vertaald door Kanda Takahira.

O O R K O N D E N
UIT DE
GEDENKSCHRIFTEN
VAN HET
S T R A F R E G T ;
EN UIT DIE DER
M E N S C H E L Y K E M I S S T A P P E N .

Tot een vervolg op de
BELANGRIJKE TAFEREELEN
uit de Geschiedenis
der Lijfstraffelijke Regtspleging, enz.

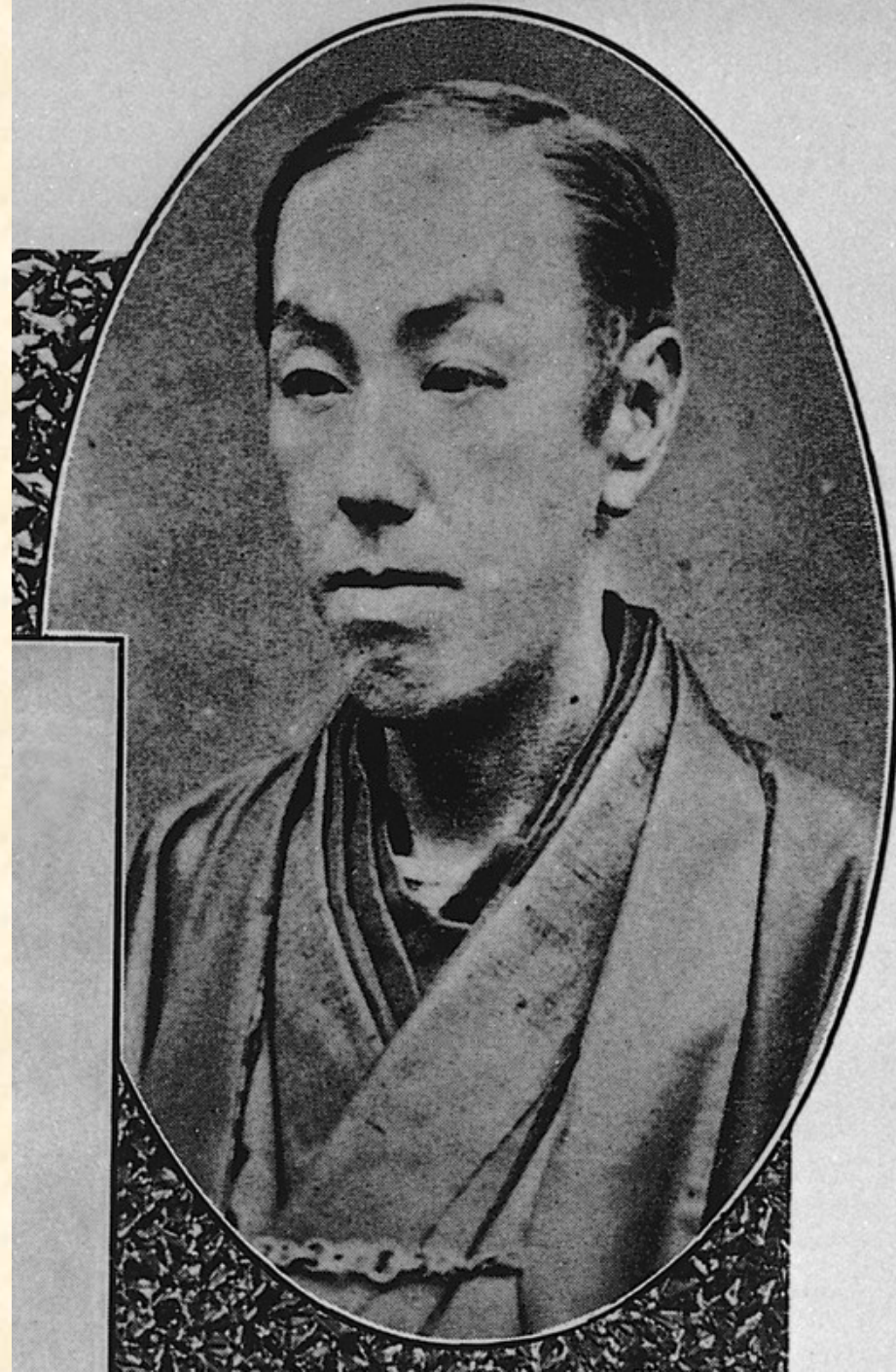
DOOR
J. B. CHRISTEMEIJER.
TWEDE DRUK.

blz. 34.

Te AMSTERDAM, bij
J. C. VAN KESTEREN.
M D C C C X X I .

Narushima Ryūhoku (1837 - 1884), een schrijver en geleerde, die hoorde tot een familie van docenten van de shogun.

He gaf het aan de shogun,
Tokugawa Iemochi

Kagetsu shinshi - literair tijdschrift

De jonker van Roderijkce

September 1877 tot February 1878 als vervolgverhaal

Yongeru no kigoku - *De zonderlinge klacht van de Jonker*

In 1886 gepubliceerd als boek

Yongeru kidan - *Het zonderlinge verhaal van de Jonker*

Commentaar van Narushima bij zijn vertaling

Duizenden gewaarwordingen bestormden mijn ziel. Ik kon niet geregeld denken. Het bloed steeg mij naar het hoofd. Al mijn zenuwen trilden. Ik werd beurtelings heet en koud. Snel als de bliksem ontstond in mijn ziel een gedachte. Een donker voorgevoel zei mij iets. Er zweefde een denkbeeld voor de geest: ik wilde het vatten ... Plotseling ging een ontzettende lichtstraal voor mij op. Hu! nog huiver ik: een ijskoude rilling greep mij aan. Ik doorzag het hele verschrikkelijke geheim: daar stonden de waard en zijn vrouw, als de moordenaars van de Jonker voor mijn ogen! Ik verbeeldde mij de ongelukkige te zien in zijn doodsangst ... met zijn moordenaars worstelend. Hier, waar ik thans zat, lag hij wellicht te stuiptrekken ... in het bed naast mij werd hij misschien afgemaakt! ... Ik dacht te bezwijken. Het hele afschuwlijke voorval lag voor mij bloot, ik had het akelig geheim ontknoopt!

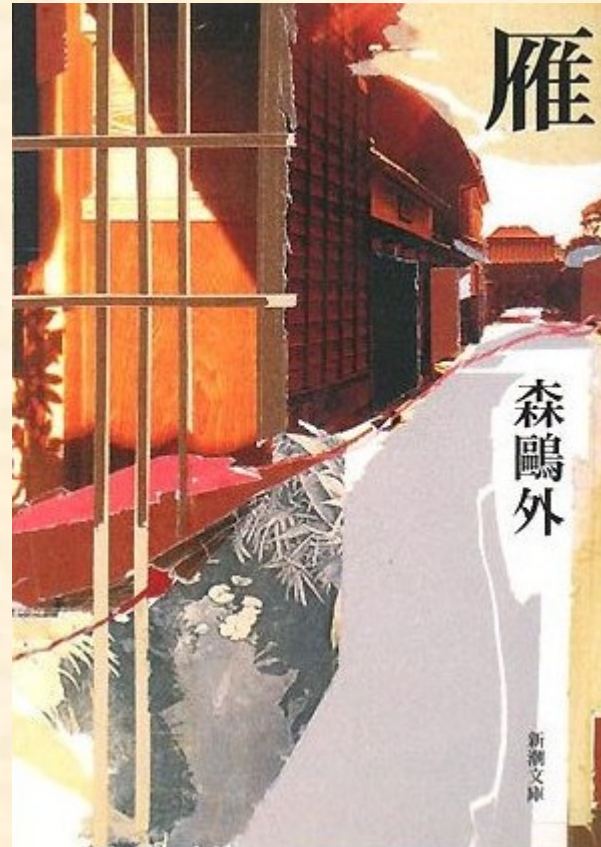

Narushima geeft hierop als commentaar, dat Japanse en Chinese auteurs zo'n situatie nooit zo precies beschrijven. Hij vindt het een mooi voorbeeld van de grote openhartigheid van de westerse literatuur .

Mori Ogai (1862-1922)

“Ik herinner het me omdat ik ook een trouw lezer was van *Kagetsu shinshi*. Dat was het tijdschrift dat voor het eerst een vertaling publiceerde van een westers verhaal. Als ik het goed heb ging het over een student, ergens op een universiteit in het Westen, die onderweg naar huis vermoord werd. Ik denk dat het Kanda Takahira was die het in gewone omgangstaal vertaald had. Dat was geloof ik de eerste keer dat ik een westers verhaal gelezen heb.”

Gan (1915)

Nijntje -

Miffy

Nederlands-Indische letterkunde

Rob Nieuwenhuys Oost-Indische Spiegel

Querido

1972

Nederlands- Surinaamse literatuur

1680 kolonie van de WIC

1814 tot 1975 Nederlandse kolonie

ca. 1800 ongeveer drieduizend blanken en ongeveer 50.000 niet-blanken

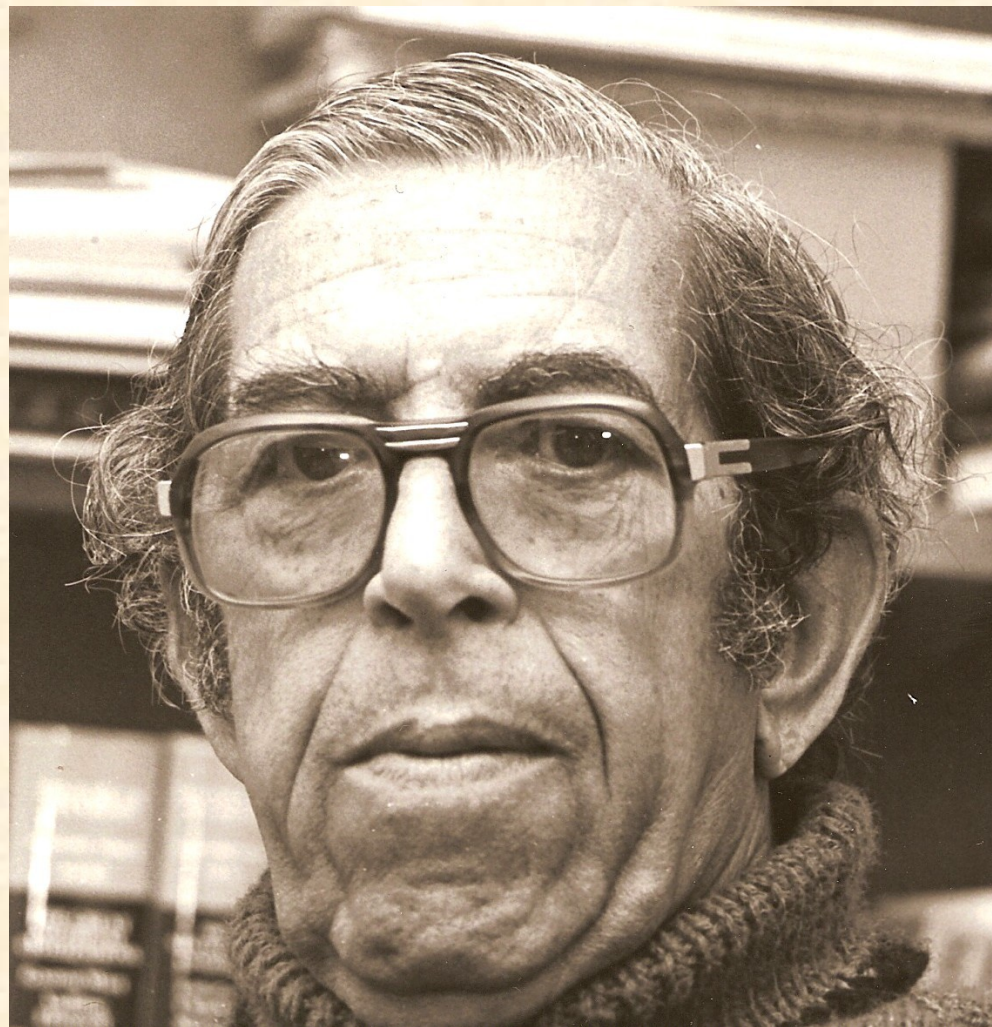
1890 - 1923 culturele opbloei

Vanaf 1923 migratie van niet-blanke Surinamers naar Nederland

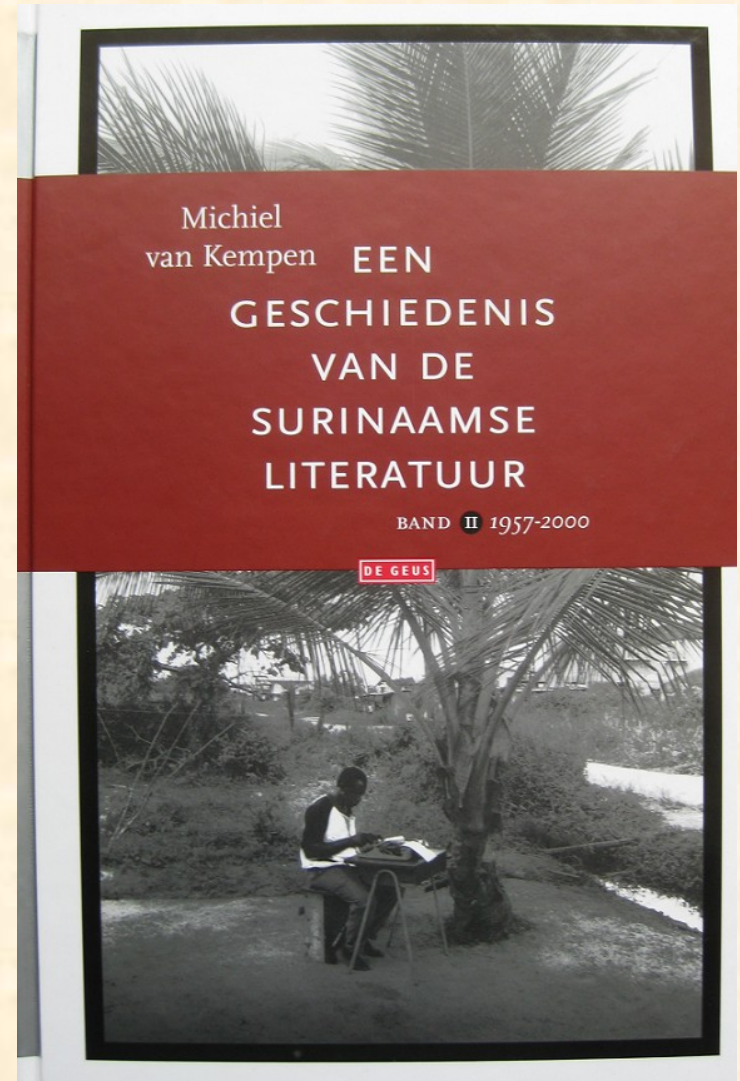
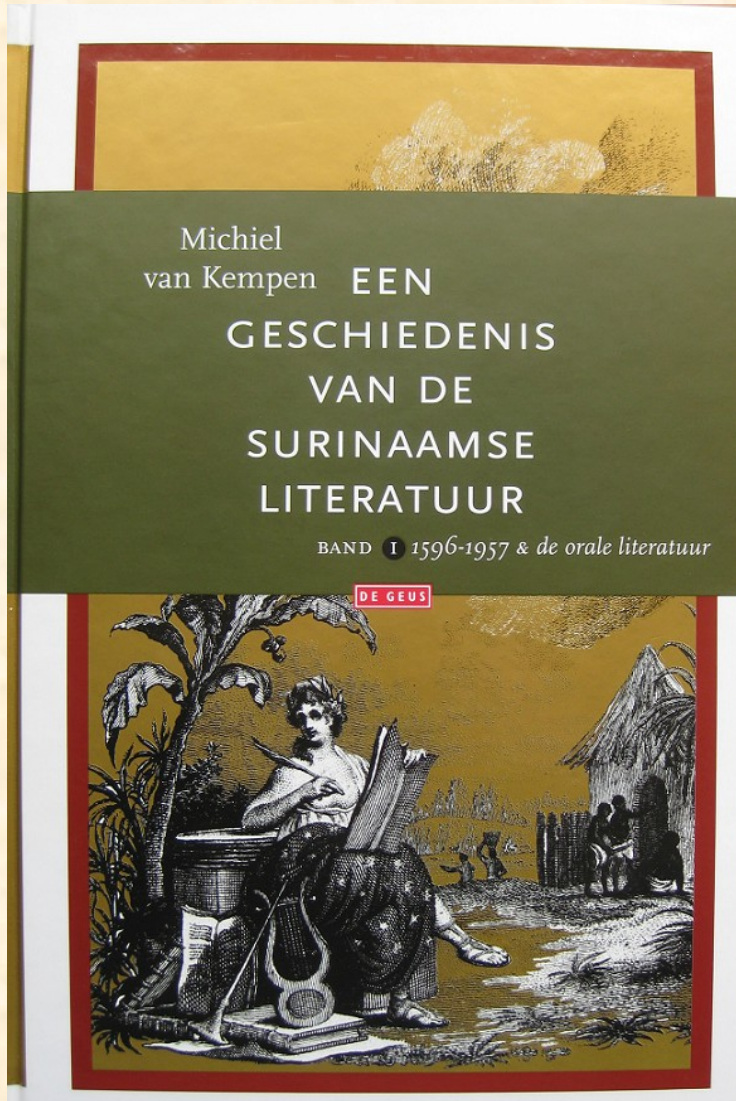
Michiel van Kempen

“Het leek wel of met de uittocht die met Helman begon, binnen Suriname nauwelijks nog belangwekkende teksten in het Nederlands geschreven werden.”

Albert Helman (1903-1996)
Surinaams-Nederlandse
schrijver

Michiel van Kempen, *Een geschiedenis van de Surinaamse literatuur*, Breda, 2003. 2 delen. Totaal 1400 bladzijden. Meer dan 10 kg.

Mama Sranan

200

jaar

Surinaamse
verhaalkunst

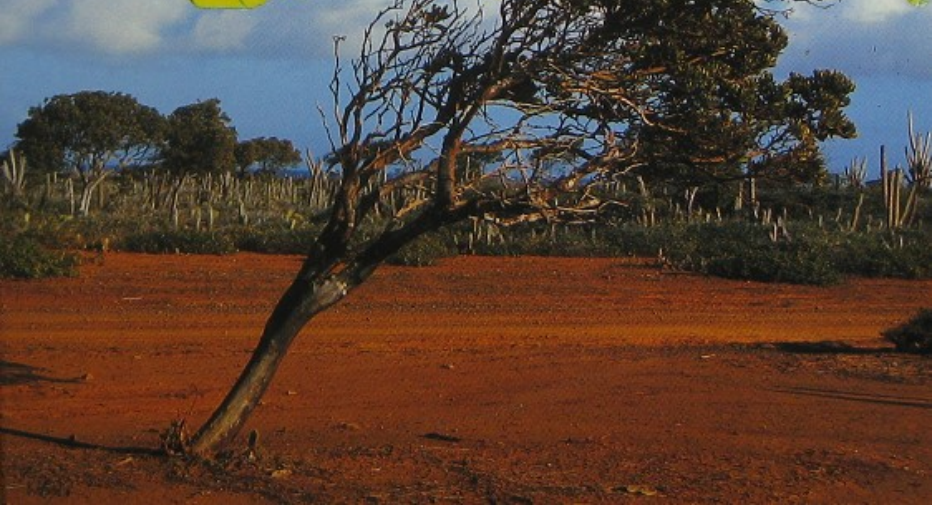

UITGEVERIJ CONTACT

Samengesteld door Michiel van Kempen

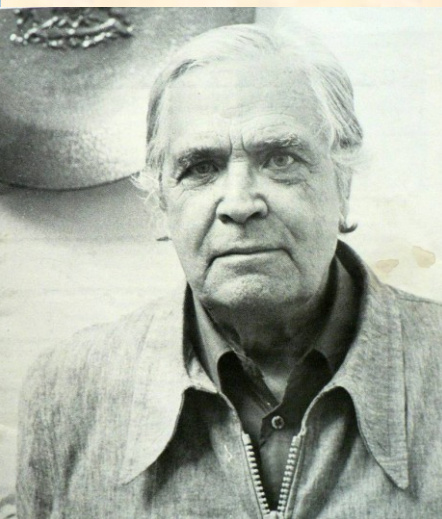
Nederlands- Antilliaanse literatuur

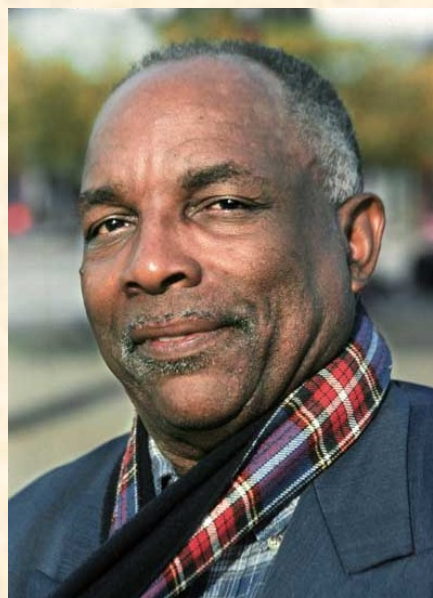
Tip Marugg

Cola Debrot

Frank Martinus
Arion

Tropentaal

200

jaar
Antilliaanse
vertelkunst

Samengesteld door Wim Rutgers

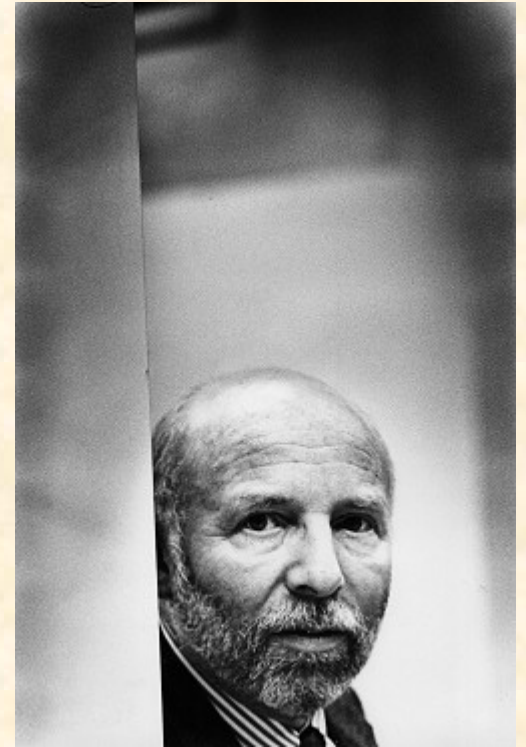
UITGEVERIJ CONTACT

Nederlandstalige literatuur van Belgisch Congo

Henri van
Booven
(1877-1964)

Jef Geeraerts
(1930)

EUROPA BUITENGAATS

KOLONIALE EN
POSTKOLONIALE
LITERATUREN
IN EUROPESE TALEN
ONDER REDACTIE VAN
THEO D'HAEN

Luc Renders, 'Nikkerke en
ikkerke, Nederlandstalig proza
over Kongo', in: Theo D'Haen
[red.], Europa buitengaats,
koloniale en postkoloniale
literaturen in Europese talen,
Amsterdam, 2002, p. 302-328.

Zuid-Afrikaanse Nederlandse literatuur

Heerengracht Zuid-Afrika

Nederlandse literatuur
van Zuid-Afrika

Samengesteld door Eep Francken en Olf Praamstra

UITGEVERIJ CONTACT

1652 Nederlandse schrijvers

1800 Eerste drukpersen

1875 Opkomst Afrikaans

1925 Afrikaans officiële taal

E. Francken en Olf Praamstra,
‘Een vierde kwartier in de
Nederlandse koloniale literatuur,
De Nederlandse literatuur van
Zuid-Afrika’, in: *Tijdschrift voor
Nederlandse Taal- en Letterkunde*,
124 (2008), p. 141-158

Waarom apart?

De Nederlands-Indische letterkunde is iets heel anders dan Nederlandse letterkunde. Dat anderszijn vloeit voort uit de koloniale samenleving: ambtenaren, militairen en ondernemers riepen in wisselwerking met de oorspronkelijke Aziatische bewoners een heel eigen maatschappij in het leven. En daardoor onstond ook een heel andere literatuur, het was een ‘in het Nederlands geschreven letterkunde [maar] met andere onderwerpen en thema's en andere verschijningsvormen dan de moederlandse.’

Rob
Nieuwenhuys
(1908-1997)

- De Nederlands-Indische letterkunde is een afgesloten literatuur, beperkt in ruimte en tijd. Het is de literatuur van Nederlandse schrijvers die deel hebben uitgemaakt van de Nederlands-Indische samenleving.

- Een literatuur met een eigen ontwikkeling en kenmerken.
- De schrijvers van de Indische letterkunde waren ambtenaren, planters, gouvernantes etc., die zich weinig tot niets aantrokken van de literaire voorschriften en tradities uit het moederland.

“Moet een schrijver werkelijk in Indië zijn geweest om er over te mogen schrijven? Met andere woorden, moet een schrijver in de dertiende eeuw zijn geweest om een ridderroman van formaat te mogen schrijven? En moet hij werkelijk op de maan zijn geweest om er een gedicht over te kunnen schrijven? Het is niet duidelijk waarom, bijvoorbeeld, de *Encyclopaedie van Nederlandsch-Indië* niet een voldoende inspiratiebron zou kunnen zijn (...).”

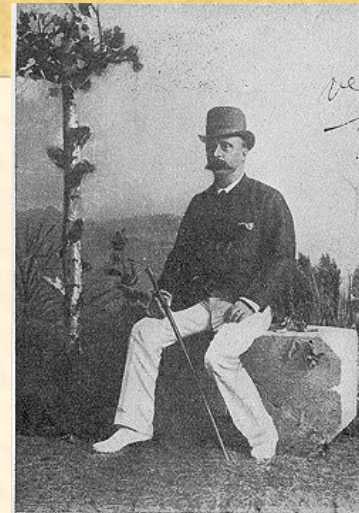
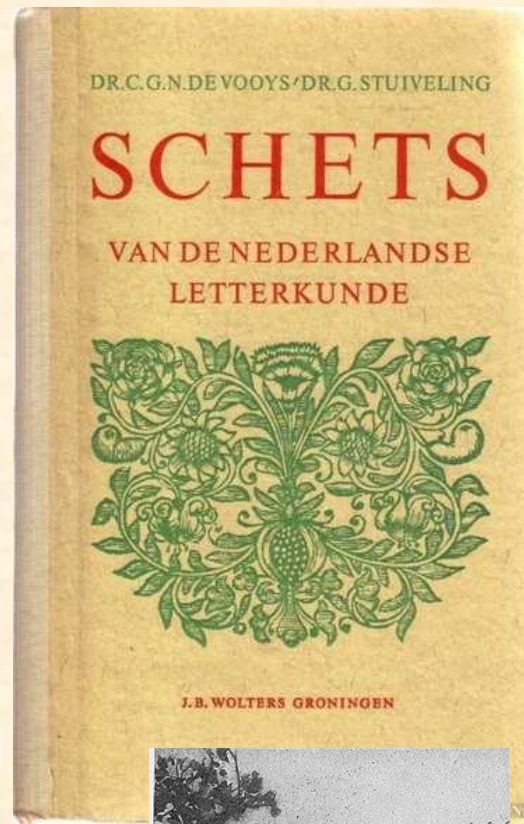
Henk Maier

C.G.N. de Vooy's *Schets van de Nederlandsche letterkunde*

De beweging van Tachtig

P.A. Daum

P. A. Daum.

Maria Dermoût (1888-1962)

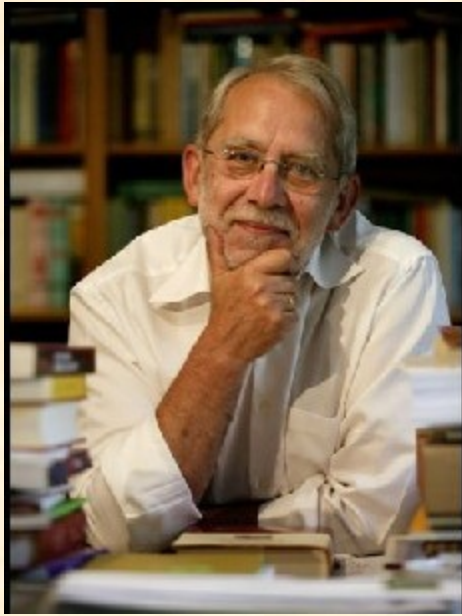
Geschiedenis van
de Nederlandse
literatuur **Ton Anbeek**

1885
1985

MARIA DERMOÛT

DE TIEN-
DUIZEND
DINGEN

CONCLUSIE

